

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีฝ่ายที่ทำหน้าที่สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรง คือ ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย โดยมีภารกิจสำคัญในการสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน และสร้างกลไกการทำงานในรูปแบบภาคีเครือข่ายครอบคลุมทุกภาคส่วน เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและองค์กรวิชาชีพสื่อ เป็นต้น และยังทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน คณะกรรมการจะทำหน้าที่กำกับสำนักงานในเชิงนโยบาย โดยออกมาตราการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ แผนระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2566 – 2568)

ระหว่างปี พ.ศ. 2566 – 2567 คณะกรรมการมีแผนงานขับเคลื่อนพันธกิจจำนวน 2 แผนงาน ประกอบไปด้วย

(1) แผนงานเวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาค ปี 2566 จำนวน 5 ภูมิภาค จัดเวทีขับเคลื่อนฯ จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันเสาร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2566 ณ จังหวัดขอนแก่น
- ครั้งที่ 2 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคใต้ วันเสาร์ที่ 9 ธันวาคม 2566 ณ จังหวัดสงขลา
- ครั้งที่ 3 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคตะวันออก วันเสาร์ที่ 16 ธันวาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง
- ครั้งที่ 4 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคเหนือ วันเสาร์ที่ 23 ธันวาคม 2566 ณ จังหวัดเชียงใหม่
- ครั้งที่ 5 เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ ภาคกลาง วันเสาร์ที่ 20 มกราคม 2567 ณ จังหวัดกาญจนบุรี

1. ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาคมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย พัฒนาความร่วมมือ และพัฒนากลไกการทำงานร่วมกันในการขับเคลื่อนการ

ทำงานด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาค โดยเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ภาคีร่วมอภิปรายและวางแผนยุทธศาสตร์ในการทำงาน ซึ่งมีข้อสรุปจากกระบวนการระดมความคิดเห็นและถอดบทเรียนจากเวทีเวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

(1) เกิดวิสัยทัศน์ร่วมในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมรวมถึงการขับเคลื่อนเครือข่ายอย่างยั่งยืน

(2) เกิดแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือในรูปแบบ Informal Agreement เห็นแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันในระดับองค์กรเครือข่าย ทั้งระยะสั้น 1 ปี และระยะยาว 3 ปี

(3) เกิดพันธสัญญา (Commitment) ในระดับบุคคล-องค์กร อย่างไม่เป็นทางการในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และการร่วมเป็นเครือข่ายฯ

2. สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

เวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและผลักดันกลไกการทำงานร่วมกันกับเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ทั่วประเทศอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเครือข่ายเข้าร่วมทั้งหมด 5 ภูมิภาค จำนวน 237 เครือข่าย มีรายละเอียดดังนี้ (1) สื่อท้องถิ่น จำนวน 97 เครือข่าย (40.9%) (2) องค์กรผู้พิการ จำนวน 40 เครือข่าย (16.9%) (3) หน่วยงานราชการ จำนวน 36 เครือข่าย (15.2%) (4) องค์กรและหน่วยงานที่เคยรับทุนจากกองทุนฯ จำนวน 28 เครือข่าย (11.8%) (5) องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน 27 เครือข่าย (11.4%) และ (6) องค์กรด้านคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน 9 เครือข่าย (3.8%)

3. ผลจากการมีส่วนร่วม

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลสู่แผนงานที่ 2 ของคณะอนุกรรมการคือ

(2) แผนงานเผยแพร่ภารกิจกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาค

โดยจัดทำโครงการนำร่องเพื่อเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมเวทีขับเคลื่อน 5 ภูมิภาค ออกแบบนำเสนอแผนงานหรือกิจกรรมที่ใช้สื่อของกองทุนฯ ไปเผยแพร่ในช่องทางสื่อของตนเอง และ/หรือนำสื่อของกองทุนไปเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนภารกิจทางสังคมของเครือข่าย เป้าหมายเพื่อสร้างความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการทำงานขับเคลื่อนร่วมกัน ทั้งนี้เครือข่ายยังคงดำเนินงานในช่องทาง สื่อ กิจกรรม หรือภารกิจของตนเอง โดยกองทุนฯ เป็นผู้สนับสนุนเครื่องมือในการทำงาน

ในปี 2567 กิจกรรมนี้มีเครือข่ายเข้าร่วมเสนอโครงการเพื่อทำกิจกรรม จำนวน 30 เครือข่าย ข้อเสนอและแผนงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 โดยองค์กรเครือข่ายประกอบไปด้วย สื่อท้องถิ่น องค์กรผู้พิการ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรด้านคุ้มครองผู้บริโภค

4. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2567

ข้อเสนอจากกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้ง 5 ภูมิภาค จากเวทีขับเคลื่อนเวทีขับเคลื่อนและพัฒนาเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาคปี 2566 นั้น นำมาสู่การวางแผนการทำงานตามยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และ มาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ในปี พ.ศ. 2567 ดังนี้

(1) สร้างภาคีเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาค

โดยการขยายกลุ่มเป้าหมายจากเครือข่ายเดิมเชื่อมต่อไปยังเครือข่ายใหม่ ในพื้นที่ใหม่เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่การทำงานมากขึ้น และค้นหาเครือข่ายที่เป็น Change Agent ในการทำงานขับเคลื่อน ด้วยการใช้เป้าหมายวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ที่สังเคราะห์จากเวทีสัมมนาขับเคลื่อนปี 2566 มาเป็นข้อมูลตั้งต้นในการประชุม และหารือถึงแนวทางปฏิบัติที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เครือข่ายเกิดกระบวนการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการกำหนดกลไกการสื่อสารและประสานหลักทั้งในส่วนของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และทางฝั่งของเครือข่ายในภูมิภาค เพื่อให้มีการกระจายข่าวสาร ข้อมูลสำคัญที่ต้องรับทราบร่วมกันนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ

(2) การบริหารเครือข่าย

กำหนดให้มีการจัดประชุมและเวทีเชิงปฏิบัติการร่วมกับเครือข่ายประจำปีอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายที่มีความแตกต่างหลากหลาย และกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของเครือข่าย ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญต่อการบริหารเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ระดับภูมิภาค เนื่องจากการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายนอกจากจะสร้างผลลัพธ์เรื่องการยกระดับบุคลากรที่ทำงานด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้มีความเชี่ยวชาญ เท่าทันสถานการณ์และสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ ทั้งสื่อดีและสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ได้อย่างมีคุณภาพแล้วนั้น ยังมีผลลัพธ์สำคัญที่จะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในการขับเคลื่อนเครือข่ายคือ

จะเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนทรัพยากรกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากร สื่อ และกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพเครือข่าย

(3) การส่งเสริมเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืน

จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพและมีการ Update อยู่สม่ำเสมอ โดยปัจจุบันสำนักงานกองทุนใช้ระบบ GIS (Geographic Information System) หรือระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์เครือข่าย (Social Network Analysis) เพื่อวางแผนการทำงานทุกๆ ปี

กำหนดให้มีการจัดกระบวนการถอดบทเรียนการทำงานของภาคีเครือข่ายด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง และสื่อสารกลับไปเครือข่ายเพื่อพัฒนาแผนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบร่วมกัน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และมีเสรีภาพในขับเคลื่อนงานตามความชำนาญของแต่ละองค์กร โดยมีเป้าหมายร่วมกันกับสำนักงานกองทุนฯ ในการทำงานพัฒนาและขับเคลื่อนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ